

Üniversite Öğrencilerinde Patolojik Endişeyi Yordayan Demografik ve Psikolojik Özellikler

Demographic And Psychological Characteristics Proceeding Pathological Worry In University Students

Mucahit KAĞAN**

Özet

Bu çalışmada patolojik endişenin duygu durum değişkenleri, benlik saygısı ve demografik özelliklerden ne ölçüde etkilendiği araştırılmıştır. Çalışmaya 323 üniversite öğrencisi katılmıştır (163 erkek, 160 kadın). Bu çalışmada patolojik endişeyi etkileyen psikolojik faktörleri belirleyebilmek amacıyla bağımlı değişken olan Penn State Endişe Ölçeği (PSEÖ), bağımsız değişkenlerin ölçümü ise, Beck Depresyon Envanteri (BDE), Beck Anksiyete Envanteri (BAE) ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) ile yapılmıştır. Ayrıca demografik özelliklerin endişe üzerindeki ilişkisi de incelenmiştir. Bireylerin Patolojik endişe düzeyleri olumsuz duygulanıma ve düşük benlik saygısına bağlı olarak artış göstermektedir.

Anahtar Sözcük: Patolojik Endişe, Anksiyete; Depresyon; Benlik saygısı

Abstract

We investigated to what extent pathological worry is affected by the variations of mood, self-esteem and demographic variables. The study included total 323 university students, 163 males and 160 females. In this study, we used a dependent variable, the Penn State Worry Questionnaire (PSWQ), to determine the psychological factors affecting the pathological worry, the Beck Depression Inventory (BDI), Beck Anxiety Inventory (BAI) and the Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES) for independent measurement of the variables. Also we discussed the impact of demographic characteristics on worry. The pathological levels of anxiety were determined to increase due to negative affectiveness and low self-esteem.

Keywords: Pathological Anxiety, Anxiety, Depression, Self-Esteem

Giriş

Son yıllarda patolojik endişe, normal endişenin ötesinde, bir ruhsal rahatsızlık göstergesi olarak araştırmacıların dikkatini çekmektedir. Patolojik endişe, genel olarak aşırı, sürekli ve kontrol edilemeyen özellikleriyle belirli uyumu bozucu bir psikolojik yanıttır. Aşırı, sürekli ve kontrol edilemeyen endişe, DSM IV-R'de yaygın

---

** Yrd. Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi, e-posta: mkagan24@gmail.com

anksiyete bozukluğunun tanı kriterleri içinde yer almaktadır (APA, 2000).

Endişeye ilişkin ilk kapsamlı tanımlamalardan birisi, Borkovec ve arkadaşları (1983) tarafından yapılmıştır: “Endişe, negatif duygu yüklü ve nispeten kontrol edilemeyen bir düşünce ve imaj dizisidir. Patolojik endişe yaşayan kişiler gelecekteki olumsuz olayları kontrol edememe ve başa çıkamama konusunda yaygın bir düşünceye sahiptir” (Borkovec,1994). Patolojik endişe, sonuçları belli olmayan; ancak bir veya birden fazla olumsuz sonucu olma ihtimali olan bir durum ya da olayla ilgili sorunu, zihinsel olarak çözebilmek için uğraş verme girişimi anlamına gelmektedir. DSM-IV de açıkça belirtilmediği halde Patolojik endişenin yaygın anksiyete bozukluğunun bilişsel unsuru olduğu kabul edilmektedir (Ellis ve Hudson, 2010; Wells, 2000).

Patolojik endişenin kontrol edilemez olduğu ve hastaların bu endişe üzerinde oldukça fazla zaman harcadıkları görülmüştür. Patolojik endişe yaşayan kişiler genelde birkaç endişe ile ilişkilendirilmiş olan anksiyete bozukluklarından ızdırap duymaktadırlar (Borkovec, Shadick, & Hopkins, 1991). Chelminski ve Zimmerman (2003) yapmış oldukları çalışmada yaygın anksiyete bozukluğu ile diğer anksiyete bozuklukları karşılaştırıldığında hastalar için patolojik endişenin daha önemli olduğu görülmüştür. Ayrıca yaygın anksiyete bozukluğu yaşayan kişilerde patolojik endişe düzeyinin yüksek olduğu vurgulanmıştır.

Patolojik endişe aynı zamanda depresyon, anksiyete ve düşük benlik saygısı gibi ruhsal durumlarla da ilişkilidir. Endişe ile düşük benlik saygısı arasında olumlu bir ilişki vardır (Sandra Sassaroli, Giovanni Maria Ruggiero, 2005). Endişedeki artış üzerinde depresif belirtilerinin önemli rol oynadığı ileri sürülmektedir (Salzer,Stiller, Tacke-Pook, Jacobi and Leibing 2009). Yapılan deneysel bir çalışmada endişenin hem depresyonla hem de anksiyete ile önemli ölçüde ilişkili olduğu görülmüştür (Andrews & Borkovec, 1988). Ayrıca patolojik endişe sadece yaygın anksiyete bozukluğu içinde yer alan özel bir anksiyete bozukluğu değildir; aynı zamanda diğer bütün anksiyete bozukluklarının bir özelliği olarak da kabul edilmektedir (Borkovec, Ray, Stoeber 1998, Starvevic, 1995). Fakat yapılan klinik çalışmalarda patolojik endişenin yaygın anksiyete bozukluğu yaşayan

hastalarda daha yüksek olduğu görülmüştür (First, Spitzer, Gibbon, & Williams, 1995). Patolojik endişe ile yaygın anksiyete bozukluğu ve sosyal anksiyete bozukluğu arasında önemli ilişkiler gözlenmiştir. Anksiyete bozukluğu olan hastalardaki patolojik endişe düzeyinin belirti şiddeti üzerine etkisinin depresyon ve kaygı bozukluğunda da benzer şekilde etkili olduğu bildirilmektedir (Floyd, Garfield ve LaSota, 2005; Starcevic, Berle, Miliceviç, Hannan, Lamplugh ve Eslick, 2007). Ayrıca olumsuz benlik algısının patolojik endişenin en önemli özelliği olarak kabul edilmektedir (Borkovec, Shadick, & Hopkins, 1991).

Literatürde patolojik endişe ile diğer anksiyete bozuklukları ve depresyon arasındaki ilişkiye yönelik araştırma sayısının yeterli düzeyde olduğu söylenebilir. Fakat patolojik endişe ile benlik saygısı arasındaki ilişkiye yönelik çalışma sayısının yok denecek kadar az olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin patolojik endişe düzeylerini etkileyen psikolojik ve demografik özelliklerin neler olduğunu belirlemektir. Bu çalışmada demografik değişkenler olarak yaş, cinsiyet, medeni durum yaşadığı yer ve ekonomik durumun patolojik endişe üzerindeki yordayıcı etkisi değerlendirilecektir. Aynı regresyon modelinde yaş, cinsiyet, medeni durum, ikametgah, ve algılanan ekonomik durumun karıştırıcı değişken olarak alındığı analizde demografik değişkenlerin etkisi sabitlendikten sonra depresyon, anksiyete ve benlik saygısının patolojik endişe üzerindeki yordayıcı etkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Materyal ve Metot

Çalışma grubu

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin %50.46'sını erkekler (n=163) ve %49.54'ünü kız (n= 160) öğrenciler oluşturmuştur. Çalışma grubunun yaş ortalaması 21.31 ve standart sapması 3.19'dur. Araştırmaya toplam 323 üniversite öğrencisi katılmıştır.

Tablo 1. Demografik özelliklere ilişkin tanımlayıcı istatistikler

		Cinsiyet				
		Erkek		Kadın		
		n	(%)	N	(%)	
Medeni Durum	Evli	23	14.11	13	8.13	$\chi^2(1)=2.921;$ $p=.087$
	Bekar	140	85.89	147	91.88	
İkametgâh	Kentsel	121	74,23	130	81,25	$\chi^2(1)=2.295;$ $p=.130$
	Kırsal	42	25,77	30	18,75	
Algılanan Ekonomik Durum	Alt	24	14.72	11	6.88	$\chi^2(3)=7.212;$ $p=.065$
	Orta	91	55.83	109	68.13	
	İyi	45	27.61	38	23.75	
	Çok İyi	3	1.84	2	1.25	

Çalışma grubunun demografik özelliklere ilişkin tanımlayıcı istatistikler Tablo 1’de verilmiştir. Cinsiyete göre demografik özelliklerin dağılımı χ^2 analiziyle karşılaştırılmıştır. Yapılan analizler sonucunda medeni durum, ikametgâh ve ekonomik durum özelliklerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur ($P>.05$).

Ölçme Araçları

Yapılan çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, Penn State Endişe Ölçeği, Beck Depresyon Envanteri, Beck Anksiyete Envanteri ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır.

Penn State Endişe Ölçeği

Penn State Endişe Ölçeği (PSEÖ) aşırı, süreğen ve kontrol edilemeyen özelliklerle belirli patolojik endişeyi ölçmek üzere geliştirilmiş 16 soruluk bir öz bildirim ölçeğidir. Ölçek maddeleri 1 (benim için hiçbir zaman doğru değil) ve 5 (benim için her zaman

doğru) arasında değişen 5'li likert tipi ölçüm yapmaktadır. Ölçme aracından alınan toplam puanlardaki artış endişe düzeyinin yükseldiğine işaret etmektedir. Bu ölçek, Meyer ve ark. (1990) tarafından geliştirilmiştir. Boysan, Keskin ve Beşiroğlu (2008) tarafından Türk kültürüne uyarlama çalışması yapılmıştır. Türk örnekleminde yapılan bu çalışmada ölçeğin tümü için elde edilen iç tutarlılık değeri ($r=0.88$) bulunmuştur.

Beck Depresyon Envanteri

Beck Depresyon Envanteri (BDE) depresyon belirtilerinin şiddetini belirleyebilmek amacıyla geliştirilmiş 21 soruluk bir öz bildirim ölçeğidir.(37). Her madde 0 ve 3 arasında işaretlenmekte, ölçeğe ilişkin toplam puanlar toplanarak elde edilmektedir. BDE, Beck ve ark. tarafından (1978) geliştirilmiş ve Türkçe'ye uyarlaması Hisli (1988, 1989) tarafından yapılmıştır. Üniversite öğrencilerinde ölçme aracının güvenilirliğini değerlendirebilmek için hesaplanan testi yarılama güvenilirlik katsayısı 0.74'tür. Ölçme aracından elde edilen puanlarla Minnesota Kişilik Envanteri'ndeki depresyon skalası arasında güçlüölçüt bağıntı ilişkisi olduğu görülmüştür.

Beck Anksiyete Envanteri

Beck Anksiyete Envanteri (BAE) anksiyete belirtilerinin şiddetini belirleyebilmek için geliştirilmiş 21 soruluk bir ölçektir. Her madde 0 (Hiç) ve 3 (ciddi düzeyde, dayanmakta çok zorlandım) arasında değişen 4'lü likert tipi ölçüm yapmaktadır. Toplam ölçek puanları toplanarak hesaplanmakta, toplam puanlar 0 ve 63 arasında değişmektedir. BAE, Beck ve ark. (1988) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe'ye uyarlaması Ulusoy ve ark. (1993) tarafından yapılmıştır. BAE için test-tekrar test korelasyonu 0.75 ve iç tutarlılık katsayısı 0.92 olarak hesaplanmıştır.

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) kişinin benlik saygısını belirlemede en yaygın kullanıma sahip ölçektir. 4'lü likert tipi ölçüm yapan ölçek 10 maddeden oluşmaktadır. Rosenberg (1965) tarafından geliştirilmiş olan ve 63 maddeden oluşan ölçeğin 12 alt ölçeği vardır. Bu çalışmada benlik saygısını ölçen benlik saygısı alt ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 10 maddeden oluşan 4 dereceli Likert

türü ölçüm yapmaktadır r (1: hic katılmıyorum, 2: katılmıyorum, 3: katılıyorum, 4: tamamen katılıyorum) ve sorulardan beşi ters kodlanmaktadır. Cuhadaroğlu (1986) tarafından Türkçe'ye uyarlanan ölçeğin test tekrar test güvenilirliği 0.89, geçerliği ise 0.71'dir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması Tuğrul (1994) tarafından da yapılmış ve psikiyatrik görüşme sonuçlarıyla ölçek arasındaki korelasyonun 0.71 olduğu belirtilmiştir. Dereboy ve arkadaşlarının (1994) ergenler üzerinde gerçekleştirdikleri geçerlik ve güvenilirlik çalışması da ölçeğin Türkçe formunun iç geçerliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Sümer ve Güngör (1999) ölçeğin cronbach alfa değerinin 0.85 olduğunu belirtmişlerdir.

İstatistik Analiz

Elde edilen verilerle ilişkili tanımlayıcı istatistikler çıkarılmış ve cinsiyete göre demografik özelliklerin karşılaştırılmasında χ^2 analizi kullanılmıştır. Psikolojik değişkenleri arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analiziyle değerlendirilmiştir. Patolojik endişe düzeylerine demografik değişkenler, depresyon, anksiyete ve benlik saygısının etkisi standart çoklu regresyon analiziyle değerlendirilmiştir. Yapılan analizlerde manidarlık düzeyi $p > .05$ 'tir.

İşlem

Araştırmanın örneklemini lisans eğitimi almakta olan toplam 323 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Öğrencilere araştırmanın amacı açıklandıktan ve yazılı onam izinleri alındıktan sonra ders süresi sonunda araştırmacı tarafından uygulamalar yapılmıştır. Ölçme bataryasının doldurulması ortalama 35-45 dakika kadar sürmüştür.

BULGULAR

Penn State Endişe Ölçeği toplam puanlarıyla Beck Depresyon Envanteri, Beck Anksiyete Envanteri ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği toplam puanları arasında hesaplanan Pearson korelasyonları Tablo 2'de verilmektedir. Patolojik endişe puanlarıyla depresyon ($r=.436$; $p<.01$) ve anksiyete ($r=.449$; $p<.01$) düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif yönde korelasyonlar bulunduğu halde endişeyle benlik saygısı ($r=-.355$; $p<.01$) arasında ters yönde istatistik olarak manidar bir ilişki olduğu gözlenmiştir.

Tablo2. Pearson korelasyonları

	1	2	3	4
1. Penn State Endişe Ölçeği	1			
2. Beck Depresyon Envanteri	,436 **	1		
3. Beck Anksiyete Envanteri	,449 **	,649 **	1	
4. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	-,355 **	-,613 **	-,404 **	1

**: $p < .01$

Penn State Endişe Ölçeği toplam puanlarındaki değişim üzerine demografik özelliklerin ve psikolojik değişkenlerin yordayıcı etkisi standart çoklu regresyon analiziyle değerlendirilmiştir. Regresyon analizi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir. Yapılan analizde cinsiyet, medeni durum, ikametgâh ve ekonomik durum dummy değişkenler olarak analize alınmıştır. Modelden elde edilen F değeri anlamlı bulunmuştur ($F(8, 314)=15.834; p < .001$). Regresyon analizinde yaş, cinsiyet, medeni durum, ikametgah, algılanan ekonomik durum, depresyon puanları, anksiyete puanları ve benlik saygısı puanları bağımsız değişkendir. Regresyon analizinde bağımsız değişkenlerin endişe puanları üzerine etkisine bakılmıştır. Regresyon modelinde yer alan bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken olan patolojik endişe puanlarındaki varyansı açıklama düzeyi %29'dur. Regresyon modelinde kız öğrencilerin erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksek endişe eğilimi gösterdikleri bulunmuştur ($\beta = .18, t=3.632; p < .01$). Depresyon ($\beta = .17, t=2.290; p < .05$), Anksiyete ($\beta = .26, t=4.017; p < .01$) ve düşük benlik saygısının ($\beta = -.14, t=2.350; p < .05$) istatistik olarak önemli ölçüde patolojik endişe düzeylerindeki artışı yordadığı görülmüştür.

Tablo 3. Demografik özellikler ve psikolojik değişkenlerin patolojik endişe üzerine regresyonu

	B	Standart Hata	β	t	P
R ²	.29				
Yaş	-0.004	0.177	-0.001	-0.025	.980
Cinsiyet ^A	4.092	1.127	0.182	3.632	.000
Medeni durum ^B	-0.510	1.742	-0.014	-0.293	.770
İkametgah ^C	2.100	1.332	0.078	1.577	.116
Algılanan ekonomik durum ^D	-0.653	0.910	-0.037	-0.718	.473
Beck Depresyon Envanteri	0.237	0.103	0.171	2.290	.023
Beck Anksiyete Envanteri	0.287	0.071	0.260	4.017	.000
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	-0.292	0.124	-0.143	-2.350	.019

*: B=Standardize edilmemiş regresyon katsayısı, β = Standardize edilmiş regresyon katsayısı

Cinsiyet^A: 0= Erkek 1 =Kadın

Medeni durum^B :0= Bekar 1 =Evli

İkametgah^C :0 =Kentsel 1 =Kırsal

Algılanan ekonomik durum^D : 0=Düşük 1 = Orta 3=Yüksek 4=Çok yüksek

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada demografik özelliklerin, depresyon, anksiyete ve benlik saygısının endişelenme ile ilişkisi araştırılmıştır. Regresyon modelinde bağımsız değişkenlerin patolojik endişe düzeylerindeki değişimi önemli düzeyde açıkladığı görülmüştür (%29). Bunun yanı sıra kız öğrencilerde patolojik endişe düzeylerinin erkeklerle karşılaştırıldığında çok daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Elde edilen bulgular literatürle paralellik taşımaktadır (Dugas, Freeston ve Ladouceur, 1997; Meyer, Miller, Metzger ve Borkovec, 1990; Stöber

ve Bittencourt, 1998; Prior, 1999). Bu durum erkeklerin sorunlarını daha fazla dışa vurabilmelerine karşın kadınların sorunları içselleştirerek endişelenme yolunu tercih etmeleriyle açıklanabilir (Rosenfield, 2000).

Yapılan çalışmalar endişe düzeylerindeki artışın depresyon ve anksiyete belirtilerindeki artışa neden olduğunu göstermektedir (Covin, Ouimet, Seeds ve Dozois, 2008; Stöber, ve Joormann, 2001). Bununla birlikte endişe düzeylerini yordayan süreçlere ilişkin yeterli çalışmaya literatürde rastlanmamaktadır. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar, anksiyete ve depresyon belirtilerindeki artışın patolojik endişelenmedeki artışla ilişkili olduğunu göstermektedir. Sonuçlar duygulanım ve patolojik endişenin karşılıklı bir etkileşim içinde psikolojik belirti üretme potansiyeli taşıdığına işaret etmektedir.

Yine olumsuz benlik saygısının endişe üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Benlik saygısı bireylerin gerçek benlikleri ile ideal benlikleri arasındaki fark ile ilişkilidir. Bunun yanında çevreden alınan geri bildirimler de bu süreci etkilemektedir. Benlik saygısı düşük olan bireyler kendilerine güvenmezler, sürekli öğrenilmişlik çaresizlik yaşarlar ve kendini gerçekleştiren kehanetlere başvururlar. Dolayısıyla kendi kapasitelerinden hep şüphe ederler ve değerlendirilme ya da performans kaygısı yaşamaya başlarlar. Ayrıca öğrenilmiş çaresizlik daha ileri boyutlara varmaya başladığı anda depresyon kendini göstermektedir. Kişinin ileriye dönük olumsuz düşüncelerinin yoğunlaşması önce umutsuzluğa sonrasında ise depresyona yol açmaktadır (Seligman, 1975). Çalışmanın sonucunda elde edilen verileri destekleyen bulgular elde edilmiştir.

Bu çalışma çeşitli sınırlılıkları barındırmaktadır. Öncelikle çalışmanın örneklemini sadece üniversite öğrencilerinden oluşturduğu için elde edilen sonuçlar ergen nüfusuna ve ileri yetişkinlik dönemindeki kişilere genellenemez. İkinci olarak toplanan veriler tek bir zaman diliminde kesitsel olarak toplanmıştır. Sonuçların tekrarlı ölçümlü araştırma desenine sahip başka çalışmalarla da desteklenmesine ihtiyaç vardır. Bununla birlikte, özellikle anksiyete problemlerinde önemli rol oynayan patolojik endişeyi yordayan değişkenlerin ele alındığı yeni çalışmalara ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

Kaynaklar

- Andrews, H., Borkovec, T.D. (1988). The differential effects of inductions of worry, somatic anxiety, and depression on emotional experience. *Journal of Behaviour Therapy and Experimental Psychiatry*, 19, 21–26.
- Borkovec, TD., Ray, WJ, Stoeber, J. (1998). Worry: a cognitive phenomenon intimately linked to affective, physiological, and interpersonal behavioral processes. *Cognitive Therapy and Research*, 22, 561–576.
- Borkovec, T. D., Shadick, R. N., & Hopkins, M. (1991). The nature of normal and pathological worry. In: R. M. Rapee & D. H. Barlow (Eds.), *Chronic anxiety: Generalized Anxiety Disorder and mixed anxiety–depression*. New York, NY: Guilford Press.
- Borkovec, T., Robinson, E., Pruzinsky, T., Depree, J.A. (1983). Preliminary exploration of worry: Some characteristics and processes. *Behavioral Research and Therapy*, 21, 9–16.
- Borkovec, T.D. (1994). The nature, functions, and origins of worry. In: Davey GCL, Tallis F, editors. *Worrying: perspectives on theory, assessment, and treatment*. New York: John Wiley; 5–33.
- Boysan, M., Keskin, S., Beşiroğlu, L. (2008). Penn state endişe ölçeği Türkçe formunun hiyerarşik faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni*, 18 (3), 174-182.
- Chelminski, I., Zimmerman, M. (2003). Pathological worry in depressed and anxious patients. *Journal of Anxiety Disorders*, 17(5):533–546.
- First, M. B., Spitzer, R. L., Gibbon, M., & Williams, J. B. W. (1995). *Structured Clinical Interview for DSM-IV Axis I Disorders-Patient edition (SCID-I/P, version 2.0)*. New York, NY: Biometrics Research Department, New York State Psychiatric Institute.
- Floyd, M., Garfield, A., LaSota M. T. (2005). Anxiety sensitivity and worry. *Personality and Individual Differences*, 38, 1223–1229.
- Salzer, S., Stiller, C., Tacke-Pook, A., Jacobi, C. and Leibing, E. (2009). Screening for Generalized Anxiety Disorder in inpatient psychosomatic rehabilitation: pathological worry and the impact of depressive symptoms. *Psychosocial Medicine*, 6, Doc2.
- San Francisco: W.H. Freeman.
- Sandra Sassaroli MD, Giovanni Maria Ruggiero MD (2005). The role of stress in the association between low self-esteem, perfectionism, and worry, and eating disorders. *International Journal of Eating Disorders* 37 (2), 135–141.
- Seligman, M.E.P. (1975). *Helplessness: on depression, development and death*,

Starcevic, V., Berle' D., Milicevic' D., Hannan, A., Lamplugh, C., Eslick, G.D. (2007). Pathological worry, anxiety disorders and the impact of co-occurrence with depressive and other anxiety disorders. [*Journal of Anxiety Disorders*, 21 \(8\)](#), 1016–1027.

Starvevic, V. (1995). Pathological worry in major depression: a preliminary report.

Extended Abstract

Objective

Pathological worry is a psychological phenomenon playing an important role as an important indicator and trigger of anxiety disorders. Pathological anxiety is defined as a psychological response to certain stimuli which is not suitable in terms of time and the intensity. Excessive, continuous and uncontrollable worry are among the diagnostic criteria for generalized anxiety disorder. Furthermore, pathological worry is thought to create cognitive component related to anxiety, and to be used as a compliance-deteriorating defense. However, the negative results of constant and uncontrollable worry is not limited with only anxiety disorders. Recently, the number of the studies showing the relationship of pathological worry with panic disorder, obsessive-compulsive disorder, depression, sleep disorders and psychotic disorders has been rapidly increasing. Also, there are some studies showing relationship between medical problems such as diabetes, cancer and heart disease and continuous and uncontrollable worry. In the literature on the subject, the studies of psychological and somatic consequences resulting from pathological worry are seen to be studied in general. We investigated to what extent pathological worry is affected by the variations of mood, self-esteem and demographic variables.

Methods

The study included total 323 university students, 163 males and 160 females. In this study, we used a dependent variable, the Penn State Worry Questionnaire (PSWQ), to determine the psychological factors affecting the pathological worry, , the Beck Depression Inventory (BDI), Beck Anxiety Inventory (BAI) and the Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES) for independent measurement of the variables. Also we discussed the impact of demographic characteristics on worry.

Findings

In multiple regression we found that female students were more prone to worry than male ones. In addition, the worry levels were found to be directly proportional to depression and anxiety. Self-esteem was found to be reversely proportional to pathological points of anxiety.

Conclusion

The pathological levels of anxiety were determined to increase due to negative affectiveness and low self-esteem. The results were discussed in light of the findings in the literature.

* * * *